

**Česká školní inspekce
Královéhradecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Č. j. ČŠIH-51/11-H

Název kontrolované osoby: **Základní škola, České Meziříčí, okres Rychnov nad Kněžnou**

Sídlo: **Jana Výravy 219, 517 71 České Meziříčí**

IČO: **75 017 571**

Identifikátor: **600 097 552**

Právní forma: **Příspěvková organizace**

Zastoupená: **Mgr. Irenou Vilikovskou**

Zřizovatel: **Obec České Meziříčí**

Místo inspekční činnosti: **Jana Výravy 219, 517 71 České Meziříčí**

Termín inspekční činnosti: **24. – 27. leden 2011**

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. a) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále školský zákon), pro účely získávání a analyzování informací o vzdělávání dětí, žáků a studentů, o činnosti školy, sledování a hodnocení efektivnosti vzdělávací soustavy.

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona, zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů.

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona, zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem.

Hodnocení souladu učebních dokumentů s právními předpisy podle § 185 odst. 1 školského zákona.

Aktuální stav školy

Právní subjekt vykonává činnost plně organizované základní školy (dále škola, nebo ZŠ) s kapacitou 310 žáků, školní družiny (dále ŠD) s kapacitou 120 žáků a školní jídelny s kapacitou 350 stravovaných osob. Tyto činnosti jsou realizovány v jednom objektu.

K 30. 9. 2010 se v ZŠ ve dvanácti třídách (osm na 1. stupni a čtyři na 2. stupni) vzdělávalo 224 žáků, což představuje 72,25 % z celkové kapacity. Tento stav je v posledních třech letech poměrně konstantní. Škola umožňuje vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP), jsou integrováni v běžných třídách. Všem dvaceti čtyřem žákům se SVP zapsaným k 30. 9. 2010 byly diagnostikovány specifické vývojové poruchy učení. K uvedenému termínu byli ke vzdělávání zapsáni také dva žáci – cizinci. Dvě oddělení ŠD jsou žáky zejména z nejnižších ročníků zcela naplněna. Z prostorových důvodů je kapacita ŠD využita pouze na 50 %. Výchovně vzdělávací činnost zde probíhá ráno od 6:30 do 7:15 hodin, po vyučování od 11:10 do 15:30 hodin a je pro žáky zdarma. ZŠ navštěvují žáci z Českého Meziříčí a okolních obcí, přibližně jedna třetina z nich do školy dojíždí, nejvíce je jich z obcí Králova Lhota, Jílovice, Rohenice a Slavětín nad Metují.

Vzdělávací nabídka školy odpovídá podmínkám, za kterých byla zařazena do školského rejstříku. Podle školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání „Dědina“ (dále ŠVP ZV) se vzdělávají žáci 1. až 4. ročníku a 6. až 9. ročníku. Žáci 5. ročníku se učí podle dobíhajícího vzdělávacího programu Základní škola. Výchovně vzdělávací činnost ŠD je realizována podle školního vzdělávacího programu s motivačním názvem „Jací jsme, takové budou naše děti“ (dále ŠVP ŠD).

Škola stojí v centru obce, v její těsné blízkosti se nachází zastávka autobusů, což je dobré pro dojíždějící žáky i z hlediska jejich bezpečnosti. Výuka probíhá v kmenových třídách, odborných učebnách, tělocvičně a na školním hřišti. Školní družina společně s oběma prvními třídami a třídou mateřské školy je umístěna v oddělené části budovy. Tyto prostory pro činnost ŠD vznikly nově v roce 2009 přestavbou bytu a byly z velké části i nově vybaveny nábytkem. K inovativním změnám materiálních podmínek také patří: oprava střechy nad dílnou a tělocvičnou, postupné dovybavení tříd odpovídajícím výškově stavitelným nábytkem, postupná modernizace osvětlení, výměna monitorů v počítačové učebně a zakoupení mobilní interaktivní tabule do této učebny. Nabídkou dvou hlavních jídel ve školní jídelně se zlepšil jejich výběr, zlepšila se také kvalita poskytování stravovacích služeb.

Ve škole pracuje celkem 19 pedagogů, kolektiv je věkově starší, stabilizovaný, jeho odborná kvalifikovanost se považuje za uspokojivou.

Dlouhodobě škola žije sborovým zpěvem. Pěvecké sbory Pramínek I, Pramínek II a Mezissimo, jejichž činnost má již víceletou tradici, reprezentují školu na veřejnosti a obohacují kulturní život celé obce. Ve sborech rozvíjí své zájmy a talent asi třetina žáků školy. Pěvecký sbor Mezissimo reprezentoval školu i obec na zahraničních zájezdech a soutěžích v Srbsku, Chorvatsku a v minulém roce Rumunsku. Škola společně s pěveckými sbory uskutečňuje kulturní pořady pro seniory v domě s pečovatelskou službou, pro postižené v ústavu sociální péče, pro klub důchodců, rodiče a širokou veřejnost. Na účast žáků

v soutěžích, na různé pomůcky a potřeby pro zájmovou činnost pravidelně přispívá zřizovatel školy.

Škola rozvíjí také další zájmové aktivity žáků v kroužcích: výtvarném, hasičském, dopravním, vaření, literárním, Nebojte se češtiny a ti nejmenší žáci navštěvují kroužek nazvaný Veselé zpívání. Zájmové útvary vedou učitelé, pro všechny žáky jsou dostupné, protože jsou zdarma.

Výuku doplňují další školní i mimoškolní akce – projekty (Zátokova štafeta, Halloween, Vánoční den, Vánoce ve škole, Na cestě do školy a ze školy), návštěvy divadelních a filmových představení a koncertů, výlety, exkurze, sportovní aktivity. Zájemci z řad žáků si letos prověří své jazykové znalosti při poznávacím zájezdu do Anglie. O prázdninách škola organizuje pro žáky letní tábory.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Škola dostatečným způsobem zveřejňuje informace o své **vzdělávací nabídce** a postupu při přijímání žáků ke vzdělávání. Aktuální informace jsou uvedeny na webových stránkách obce www.ceskemezirici.cz. Dále škola využívá místní rozhlas a vývěsky na školní budově, spolupracuje se starosty okolních obcí či přímo s mateřskými školami. Přijímá ke vzdělávání všechny zájemce na základě správního řízení, a tak vytváří rovné podmínky ke vzdělávání pro všechny uchazeče. Termín zápisu dětí do první třídy je vždy řádně zveřejněn. Rozhodnutí ředitelky školy o přijetí žáků k základnímu vzdělávání a odkladu začátku povinné školní docházky byla vystavena v souladu s právním předpisem. Také výstupní hodnocení žáků vycházejících z pátých a devátých ročníků odpovídala příslušným normám.

Žáci se ŠVP mají na základě doporučení školských poradenských pracovišť zpracované individuální vzdělávací plány k nápravě specifických vývojových poruch učení. Žáci 1. i 2. stupně, efektivně rozdělení do osmi skupin, navštěvují jednou týdně hodinu reedukační péče. Všem těmto žákům je věnována cílená a systematická pomoc čtyř odborně proškolených učitelek. Inspekční hospitace potvrdily individuální přístup k těmto žákům při výuce. Koordinací spolupráce školských poradenských pracovišť a školy se zabývá výchovná poradkyně. Ta je žákům osmých a devátých tříd také nápomocna při volbě budoucího povolání a při vlastním vyplňování přihlášek ke střednímu vzdělávání. Žáci dostávají aktuální informace o možnostech dalšího studia, navštěvují společně výstavy středních škol, potřebné materiály jsou průběžně vyvěšovány na nástěnce ve škole. Společně s rodiči si mohou také vyslechnout prezentace zástupců škol. Důležitá pro školu je i ochota absolventů školy podělit se o své dosavadní studijní zkušenosti.

Škola naplňuje **učební plány** obou realizovaných vzdělávacích programů. Počty žáků ve třídách jsou nižší, průměrně 18,6 žáků na třídu. Předložené rozvrhy hodin žáků respektovaly počty hodin dopoledního i odpoledního vyučování pro jednotlivé ročníky, délku hlavní a polední přestávky a délku přestávek mezi první až pátou vyučovací hodinou. Mezi pátou a šestou hodinou je přestávka pouze pětiminutová a stejně dlouhé jsou přestávky mezi všemi následujícími hodinami, což neodpovídá příslušnému právnímu předpisu. Tato délka přestávek je stanovena kvůli dojíždění žáků. Z tohoto důvodu výuka začíná již v 7:30 hodin. Na odpoledne jsou v rozvrhu především zařazeny výchovné předměty. Dojíždění přibližně jedné třetiny žáků ze čtyř různých směrů je dlouhodobým problémem, kterému škola přizpůsobuje organizaci vzdělávání. Školní matrika je vedena v předepsaném rozsahu

v programu Bakaláři. Přístup je povolen všem pedagogům s různě stanovenými právy zobrazení či editace. Třídní učitelé mají oprávnění ke správě dat žáků a zadávají jejich klasifikaci.

Při hospitační činnosti byla sledována podpora rozvoje čtenářské a přírodovědné gramotnosti žáků na obou stupních školy, podpora matematické gramotnosti na 1. stupni a navštívena byla také hodina informatiky. Všem uvedeným gramotnostem věnuje škola značnou pozornost ve vzdělávacích strategiích a cílech ŠVP ZV. Hospitace byly realizovány ve všech třídách. Pedagogové průběžně rozvíjeli klíčové kompetence žáků k učení, komunikativní, sociální a kompetence občanské. Celkově málo žáci řešili problémové úlohy a byly zařazovány kooperativní formy práce. Převažující organizační formou byla frontální výuka doplňovaná samostatnou prací žáků a některými aktivizačními metodami. Z hlediska rozmanitosti zvolených metod a forem práce byla pestřejší výuka na 1. stupni. Nízké počty žáků ve třídách umožňují, aby se pedagogové žákům věnovali individuálně. Učitelé zejména na 1. stupni práci diferencovali, často pomáhali pomalejším a slabším žákům, měli připravenou práci navíc pro žáky rychlejší. Pedagogické zkušenosti učitelů se pozitivně promítly do výuky na obou stupních tím, že byla vedena odborně správně, s dostatečnou názorností, systematicky, s návazností na již osvojené poznatky žáků a v mezipředmětových souvislostech. Někteří z nich však příliš trvají na osvědčených tradičních postupech, jen málo uplatňují modernější a pro žáky přitažlivější metody a formy práce.

Všichni učitelé volili vhodný přístup k žákům se SVP, ale i k dalším (např. po dlouhodobé nemoci), pomáhali jim, zohledňovali jejich potřeby a trpělivě s nimi pracovali. Průběžně motivovali žáky k činnostem (některé motivační aktivity byly zajímavé), vytvářeli jim dostatečný prostor pro rozvoj jejich komunikace. Žáci většinou projevovali o vzdělávání zájem, někteří byli aktivní a pracovali velmi pěkně, jiní byli spíš pasivními posluchači. Ústní projev žáků byl bezprostřední, otevřený, v souladu s pravidly slušného chování. Do rozhovorů či diskusí se někteří zapojovali bez jakýchkoli problémů. Zadávání domácí přípravy a úkolů je systematické a přiměřené věku žáků. Všechny navštívené hodiny probíhaly v příjemné pracovní atmosféře, didaktická technika pro zefektivnění výuky byla málokdy využita.

Učitelé průběžně hodnotili znalosti žáků slovně i klasifikací. Hodnocení bylo objektivní. V závěru některých hodin vyučující zhodnotili práci žáků, v jiných hodinách k závěrečnému hodnocení z časových důvodů nedošlo. K sebehodnocení či vzájemnému hodnocení ve sledované výuce žáci byli vyzváni jen ojediněle. Úroveň výuky v některých hodinách byla velice dobrá, v jiných dobrá.

Rozvoji čtenářské gramotnosti žáků věnuje škola patřičnou pozornost, v učebních plánech navýšila počet hodin českého jazyka a literatury z disponibilní dotace na obou stupních školy, žákům nabízí takto orientované volitelné předměty a zájmové kroužky. Učitelé organizují pro žáky školní kola recitační soutěže a olympiád v českém jazyce a dějepisu. Funkční je Klub mladých čtenářů. Materiální zázemí a vybavení pro výuku těchto předmětů umožňuje realizovat stanovené výstupy. Koordinace výuky, hodnocení výsledků vzdělávání žáků a dostatečnosti materiálního vybavení jsou prováděny v rámci metodického sdružení učitelek 1. stupně a předmětové komise humanitních předmětů. Rozvoj čtenářských dovedností žáků je účinně podporován ve výuce i mimo ni. Žáci jsou na obou stupních školy vedeni k mimoškolní četbě. Učitelé pracovali se žáky s učebnicemi, dalšími knihami, pracovními sešity a nakopírovanými materiály, objasňovali jim neznámá slova a odborné termíny, přinášeli jim některé publikace jako ukázky, seznamovali je s autory a ilustracemi, motivovali je četbou a recitací básně. V úvodu hodin literatury či čtení žáci seznamovali s přečtenou knihou své spolužáky, bylo zřejmé, že tyto žakovské referáty jsou zařazovány pravidelně. Učitelé vedli žáky ke správnému čtení a vhodně volenými otázkami k porozumění textu. Ukázky z krásné literatury využívali pro rozvoj osobností žáků. Ti měli možnost se na cokoli zeptat, uplatnit své vlastní zkušenosti a názory. Ve školní knihovně si mohou půjčovat

knihy, někteří jsou členy obecní knihovny. Tuto knihovnu v rámci výchovně vzdělávací činnosti pravidelně každý týden navštěvuje ŠD.

Vzdělávání v **oblasti matematiky, přírodovědných předmětů a informatiky** je realizováno v souladu se vzdělávacími programy. Matematika je na 1. stupni posílena čtyřmi disponibilními hodinami, určenými především k procvičování a fixaci učiva vhodným využíváním počítačových programů. Posílena je také výuka informatiky. Materiální podmínky jsou na běžné úrovni, škola má dostatečné množství výukových programů, ale ve sledovaných hodinách nebyly využívány. Koordinací výuky a další související problematikou se zabývá metodické sdružení učitelek 1. stupně a předmětová komise přírodovědných předmětů. Kromě učebnic a pracovních sešitů žáci používali při výuce další doplňující literaturu, nakopírované pracovní listy, obrázky a řadu názorných pomůcek. Mezipředmětové vztahy, příklady ze života uváděly učitelky vhodně a často.

Frontální výuku střídaly se samostatnou prací žáků, v jedné hodině vyvozovali žáci formou skupinové práce nové učivo. Učitelky dbaly na názornost, v jedné ze sledovaných hodin byla k prezentaci nové látky využita interaktivní tabule. Velký prostor byl žákům poskytován pro diskusi a vyučující ji vhodně usměřovaly. Žáci se ochotně zapojovali do plnění připravených úkolů a při skupinové práci bez problémů spolupracovali. Jsou vedeni k ekologickému chování.

V jediné sledované hodině informatiky chlapci devátého ročníku metodou činnostního učení prováděli a vyhodnocovali jednoduchý sociologický průzkum. Učitelka ovládající práci s informačními a komunikačními technologiemi na úrovni uživatele i administrátora školní sítě za pomoci dataprojektoru prezentovala žákům vzorový dokument. Připravila jim anketní otázky na kartičkách. Výběrem zajímavé praktické úlohy a možností využít zpracované odpovědi pro budoucí řešení činností školy motivovala žáky. Ti však byli nuceni uložit svoji práci na plochu lokálního počítače, toto nouzové řešení bylo vynuceno náhlou nefunkčností sítě. Starší počítače vykazují kolísavý výkon. Žáci projevili osvojení požadovaných kompetencí.

Sledování výsledků vzdělávání žáků věnuje škola dostatečnou pozornost. Jejich úspěšností ve vzdělávání se pravidelně zabývá pedagogická rada, vyhodnocuje ji a přijímá vhodná opatření k jejímu zvyšování. Nápomocny jsou i metodické orgány. Žáci jsou hodnoceni objektivně podle pravidel hodnocení uvedených ve školním řádu a ve ŠVP ZV. Ředitelka školy uvádí hodnocení prospěchu, chování a absenci žáků jednotlivých tříd ve výročních zprávách, které jsou zveřejněny na výše uvedených webových stránkách. Údaje o výsledcích žáků jsou obsaženy i ve vlastním hodnocení školy. Při hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami škola plně akceptuje doporučení školských poradenských pracovišť.

Míru dosahování výstupů učiva v hlavních předmětech jednotlivých ročníků škola zjišťuje interním testováním pomocí čtvrtletních prací zadávaných především ve vyšších ročnících. Rovněž využívá při zjišťování úrovně výchovně vzdělávacího procesu i externí komerční testy a dotazníky. Naposled tak byla mapována situace v oblasti sociálně rizikových jevů v 7. až 9. ročníku. Vedení školy vytváří a následně rodičům, žákům a učitelům zadává dotazníky, kterými efektivně zjišťuje pozitiva a negativa školy. Tyto informace jsou pak následně zpracovávány a účelně využívány.

Koncepce školy v oblasti **primární prevence** je především zakomponována do minimálního preventivního programu (dále MPP) a do obsahů učiva většiny vyučovaných předmětů. Výchovná poradkyně školy je zároveň metodičkou prevence sociálně negativních jevů. K této problematice vypracovala přehledný a funkční MPP. Škola také nabízí žákům mnoho možností smysluplného trávení volného času v zájmových útvarech. Dále se v této oblasti snaží maximálně spolupracovat s rodiči, při řešení vážnějších porušení školního řádu

se schází výchovná komise. Jako aktuální rizika označuje škola časté záškoláctví a kouření. V MPP jsou pravidelně zpětně hodnocena jeho pozitiva a negativa.

Bezpečnost a ochrana zdraví žáků (dále BOZ) je kromě jiného zpracována ve školním řádu. Žáci jsou pravidelně a prokazatelným způsobem se zásadami BOZ seznamováni. Tvorbu a aktualizaci dokumentace školy pro oblast BOZP smluvně zajišťuje odborně způsobilá osoba. Každoročně je prováděna prohlídka prostor za účelem vyhledávání rizik, prokazatelně jsou prováděny povinné pravidelné revize zařízení. Ve škole se v době inspekční činnosti vyskytovala některá odstranitelná bezpečnostní rizika - poškozené okraje kobereců ve ŠD, poškozené zábradlí a schodiště v blízkosti ŠD, osy ventilů topných těles bez ochranných krytů, uvolněné ochranné rámy s pletivem k zabezpečení vnějších oken.

Je ustanovena zdravotnice školy, pro výkon své funkce absolvovala potřebné vzdělávání. Zápisy v knize úrazů měly drobné nedostatky, neobsahovaly všechny údaje předepsané příslušnou vyhláškou. Nedostatky byly odstraněny v průběhu inspekční činnosti. Úrazovost žáků má klesající tendenci. Škola vyhledává cvičný poplach a provádí praktický nácvik evakuace žáků. Utváření zdravého životního stylu posilují společné tradiční školní akce, např. projekty Zátokova štafeta, Na cestě do školy a ze školy aj. Škola je zapojena do projektu Ovoce do škol.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Škola splňuje všechny formální podmínky dle školského zákona. Údaje zapsané ve zřizovací listině školy, v rozhodnutí o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení a ve výpisu z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 16. 12. 2010 odpovídají skutečným zjištěným při inspekční činnosti.

ŠVP ZV je všeobecně zaměřený, vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (dále RVP ZV), koncepčních záměrů a reálných podmínek školy. Žáci jsou vzděláváni ve dvou cizích jazycích. Převažující část hodin z disponibilní dotace posiluje výuku povinných předmětů. Skladba volitelných předmětů umožňuje u žáků rozvíjet jejich předpoklady pro studium (cvičení z českého jazyka a matematiky, informatika) a zájmy (sborový zpěv). Formou nepovinného předmětu je žákům nabízena výuka náboženství. Ředitelka školy společně s koordinátorkami ŠVP ZV reagovala na doporučení vyplývající z komparační analýzy tohoto dokumentu s RVP ZV, která byla Českou školní inspekcí provedena v červenci 2010, a upravily ho tak, aby byl v souladu s RVP ZV. Kvalitně zpracovaný **ŠVP ŠD** splňuje požadavky školského zákona a vhodně navazuje na vzdělávací programy školy. Činnost ŠD vychází dále z každoročně aktualizovaných tematických plánů, které ŠVP ŠD doplňují a více konkretizují.

Systém **řízení školy** je funkční, jeho úroveň odpovídá velikosti školy. Ředitelka školy vykonává funkci od 1. července 1998, má tedy s řízením školy dlouholeté zkušenosti. Splňuje předpoklady pro výkon činnosti pedagogického pracovníka, nezískala však znalosti v oblasti řízení školy, neboť neabsolvovala studium pro ředitele škol ani jiné vzdělání zaměřené na organizaci a řízení školství. Z organizačního schématu školy vyplývá, že vedení školy tvoří ředitelka, její zástupce, výchovná poradkyně a vedoucí školní jídelny. Dalšími vedoucími na nižším stupni řízení jsou vedoucí ŠD, vedoucí kuchařka a školník. Kompetence i povinnosti vedoucích pracovníků a ostatních zaměstnanců jsou uvedeny v pracovních náplních.

Organizační struktura podporuje aktuální potřeby a strategické záměry školy. Koncepce školy je zpracována. Vychází z ní ŠVP ZV, některé další plány na ni navazují. Plány práce na pololetí, které jsou rozděleny do jednotlivých měsíců a jsou zveřejněny ve sborovně, jsou průběžně doplňovány i aktualizovány. Jejich plnění je vyhodnoceno ve výroční zprávě. Jsou vypracovány i další plány (plán DVPP, plány metodických orgánů, ICT plán, MPP, plán kontrolní, řídicí a hospitační činnosti aj.). Některé z nich jsou vyhodnocovány, některé vykazovaly určité nedostatky – neaktuálnost, časovou neurčitost, přílišnou obecnost. Ředitelka školy plní povinnosti vyplývající z vykonávané funkce. Zajišťuje vedení povinné dokumentace v souladu se školským zákonem. Organizace pedagogického procesu, informovanost rodičů a veřejnosti jsou funkční. Zaměstnanci školy jsou v každodenním kontaktu, funkční je i vnitřní přenos informací. Porady užšího vedení školy se konají jednou měsíčně, se stejnou frekvencí jsou organizovány i provozní porady s pedagogy. Porady s dalšími vedoucími úseků jsou realizovány podle potřeby. Zápisy z nich nejsou vedeny. Zásadní záležitosti a dokumenty projednává ředitelka školy s pedagogy v pedagogické radě, svědčí o tom zápisy z těchto jednání, mnoho aktuálních či drobných problémů se řeší okamžitě, neformálně. Významným pozitivem školy je sounáležitost většiny zaměstnanců s jejími potřebami a vstřícné vzájemné vztahy.

Personální podmínky školy vykazují určitá rizika. Výchovu a vzdělávání ve škole zajišťuje celkem devatenáct pedagogů – sedmáct učitelů a dvě vychovatelky, které jsou pro výchovně vzdělávací činnost v ŠD odborně kvalifikované. Z uvedeného počtu učitelů nesplňují podmínky odborné kvalifikovanosti dvě učitelky, obě si vzdělání doplňují studiem na vysoké škole. Jedna z nich učí pouze na částečný úvazek a zároveň působí ve ŠD, pro tuto práci je odborně kvalifikovaná. Pedagogický sbor tvoří zkušení pedagogové středního a vyššího věku, nejsou v něm zastoupeni mladí pedagogové do třiceti let. Průměrný věk pedagogů je čtyřicet sedm let, což se může v budoucím období projevit jako riziko. Vzhledem ke složení pedagogického sboru podle odborností a hlavně k nepoměru v počtu tříd na 1. a 2. stupni je nutné, aby pedagogové s kvalifikací pro výuku na 2. stupně učili na stupni 1., pro který nejsou odborně kvalifikovaní. Z celkového počtu vyučovaných hodin je v letošním školním roce 77 % vedeno učiteli s odbornou kvalifikací. Studium pro výkon specializovaných činností neabsolvoval nikdo, výchovná poradkyně a zároveň metodička prevence vykonává tyto činnosti již velmi dlouho. Jedna vychovatelka ŠD ukončuje bakalářské studium etopedie, jehož součástí je i výchovné poradenství. Určeny jsou ještě dvě koordinátorky ŠVP a koordinátorka ICT. Všechny specialistky se pro vykonávání určených činností průběžně vzdělávají. Úvazky pedagogických pracovníků jsou stanoveny s ohledem na odbornost učitelů, neefektivní je stanovení tzv. přespočetných hodin (2,94 % z celkového počtu hodin).

Další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVPP) je realizováno podle plánu, který zohledňuje potřeby a finanční možnosti školy a studijní zájmy pedagogů o vzdělávání. Prioritami jsou: studium ke splnění kvalifikačních předpokladů – aktuálně si tři pedagogické pracovnice doplňují požadované vzdělání, cizí jazyky, informační a komunikační technologie, práce s interaktivní tabulí, vzdělávání žáků se ŠVP, činnostní učení a manažerské dovednosti. Z výročních zpráv je zřejmé, že vzdělávací semináře navštěvuje větší část pedagogů, včetně ředitelky školy. Vedení školy DVPP podporuje a zároveň umožňuje pedagogům čerpat volno na samostudium.

Spolupráce s partnery pozitivně ovlivňuje výchovně vzdělávací činnost školy a plnění jejich strategických cílů. Zřizovatel plně podporuje školu v rámci svých finančních možností. Tato spolupráce je ředitelkou školy hodnocena jako velmi dobrá. Při škole je zřízena šestičlenná školská rada, která plní povinnosti vyplývající ze školského zákona. Ředitelka školy se jejich jednání účastní jako host. Velmi přínosným partnerem pro školu je

Spolek rodičů a příznivců školy (dále SRPŠ), který podporuje aktivity školy. Třídní důvěrníci zvolení z řad rodičů žáků všech ročníků se scházejí pravidelně a zabezpečují aktuální tok informací mezi školou a ostatními rodiči. Spolupráce se zákonnými zástupci žáků probíhá formou pravidelných třídních schůzek a osobních konzultací s učiteli. Zákonní zástupci žáků mají možnost navštívit výuku a této možnosti náležitě využívají. Škola udržuje dobré partnerské vztahy se širokou veřejností díky mnohým kulturně společenským akcím, které především na základě činností dětských pěveckých sborů pořádá. Rodiče i veřejnost se těchto školních i mimoškolních programů hojně účastní, a tak se výrazně zlepšuje a posiluje vzájemná komunikace se školou. Důležitá a oboustranně přínosná je i činnost žakovské samosprávy.

Škola dále úzce spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními, s odborem sociálních věcí a zdravotnictví, dětským psychiatrem a pediatrem. Nechybí tradiční spolupráce s místní a spádovými mateřskými školami a okolními školami základními. Škole se daří oslovovat drobné firmy a podnikatele, kteří jí napomáhají, např. sponzorskými dary.

Materiální podmínky školy jsou na průměrné úrovni. Škola sloužila v minulosti různým účelům a prodělala mnoho historických proměn. Studie rozšíření školy s výstavbou sportovního hřiště nebyla realizována. Pro svoji činnost má škola dvě budovy, propojené chodbou v prvním nadzemním podlaží, a přiléhající travnatou plochu s hřištěm. Prostory jsou dostatečné, některé by však potřebovaly opravy a modernizaci. K dispozici jsou kmenové učebny, pět odborných učeben a tělocvična. Většina učeben je vybavena moderními žakovskými stolkami a židlemi, ostatní vybavení je většinou původní a je značně opotřebované. Hezké herny vybavené novým nábytkem využívá pro svou činnost ŠD, esteticky vyhlížejí chodby školy, nikoliv však učebny na 2. stupni. Byla provedena rekonstrukce kotelný, došlo k obnově zdroje topení a byla umožněna účinnější regulace topného systému. Netěsnící okna zhoršují hygienické podmínky výuky a zvyšují energetickou náročnost. Naopak hygienu prostředí zlepšuje a úsporu energie umožňuje nové, postupně vyměňované osvětlení.

Každá kmenová učebna je vybavena jedním počítačem přístupným žákům. Škola využívá celkem třicet dva počítačů s připojením k internetu. V malém prostoru učebny informatiky je umístěno dvacet dva starších pracovních stanic pro žáky a jedna pro učitele, dále mobilní interaktivní tabule, dataprojektor, tiskárna, skener a digitální fotoaparát. Instalovaná technika slouží převážně k jednoduché prezentaci učiva. Kabinety učitelů a sborovna jsou vybaveny počítači, tiskárnami a kopírkami. Ostatní, převážně starší audiovizuální technika, je k dispozici v kabinetech. Soubor výukových programů a videokazet je průběžně doplňován. Vybavení žáků učebnicemi je na velmi dobré úrovni, je průběžně inovováno a modernizováno. Škola pořizuje moderní nástěnné výukové obrazy a učitelé je využívají ve výuce. Po mnoha negativních zkušenostech jsou umístěné v kabinetech, neboť ve třídách byly žáky nadměrně devastovány.

Hodnocení **finančních předpokladů** školy vycházelo z období let 2008 až 2010. Podstatným zdrojem financování školy byly prostředky státního rozpočtu na přímé výdaje na vzdělávání. V roce 2009 škola využila možnosti uplatnění slevy na pojistném nemocenského pojištění a z uspořené finanční prostředků zakoupila učebnice a učební pomůcky. Pro zkvalitnění činnosti byly škole poskytnuty účelové dotace na realizaci rozvojových programů. V roce 2008 a 2009 škola postupně obdržela finanční prostředky určené na zvýšení nenárokových složek platů pedagogických pracovníků, na zvýšení úrovně odměňování provozních zaměstnanců a na platy nad rámec normativního rozpisu přímých výdajů. Tyto tři účelové neinvestiční dotace umožnily ředitelce školy jednak ocenit práci učitelů, kteří se podíleli na tvorbě a následně pak na realizaci školních vzdělávacích programů, a jednak pokrýt zvýšené náklady spojené se změnou zákona v oblasti odměňování nepedagogických

pracovníků. V roce 2009 a 2010 škole byly přiděleny finanční prostředky na školní vybavení pro žáky 1. ročníku základního vzdělávání. V roce 2010 byla přiznána účelová dotace na dofinancování platů pedagogických pracovníků, kteří pracují se žáky se SVP. Všechny účelové dotace poskytnuté ze státního rozpočtu škola čerpala v souladu s jejich pravidly a účelem jejich poskytnutí.

Dalším významným zdrojem byl příspěvek zřizovatele na zabezpečení běžného chodu školy. Z těchto finančních prostředků škola také hradila částečné náklady na učebnice a pokryla zvýšené mzdové náklady. Ředitelka školy hledá řešení k úsporám provozních prostředků, což se daří hlavně za tepelnou energii. Pro zlepšení ekonomické situace škola využívá všech svých možností. Provozuje doplňkovou činnost v oblasti stravování cizích osob. Z těchto prostředků jsou částečně kryty náklady na provoz školy. Ze sponzorských darů jsou podporovány další aktivity žáků, zejména činnost pěveckého sboru Mezissimo. Vlastními zdroji, tj. úplatou za školské vzdělávání, škola pokrývá náklady spojené s činností ŠD. Prostřednictvím svých fondů zabezpečuje částečně údržbu budovy a přispívá na vybavení tříd ZŠ a heren ŠD.

Školní **hodnotící a kontrolní** systémy jsou vytvořeny. Vlastní hodnocení školy za školní rok 2007/2008 bylo zpracováno v souladu s příslušnou vyhláškou. Pro hodnocení vnitřního klimatu školy byly využity dotazníky zadané žákům a také jejich rodičům. Dotazníky zaměřené na evaluaci řízení školy a pedagogickou činnost byly zadány pedagogickým pracovníkům. Ve zprávě je uvedeno, ve kterých oblastech dosahuje škola dobrých výsledků, ve kterých je potřebné úroveň zlepšit a jakým způsobem. Výroční zprávy o činnosti školy (dále VZ) mají požadovanou strukturu, vypovídací hodnota poslední VZ se oproti VZ za školní rok 2007/2008 zvýšila. Kontrolní činnost je realizována podle aktuálního plánu kontrolní, řídicí a hospitační činnosti a také průběžně podle okamžitých potřeb. Hospitační činnost by měli provádět ředitelka školy i její zástupce, ředitelka školy v letošním školním roce uskutečnila dle záznamů tři hospitace, včetně jedné v rámci inspekční činnosti. Zástupce ředitelky nedoložil žádný letošní záznam o hospitaci. Ředitelka školy zavedla v rámci vnitřního kontrolního systému finanční řídicí kontrolu, ale ta vykazuje některé formální nedostatky, na něž byla upozorněna.

Závěry, celkové hodnocení školy

Základní škola zajišťuje vzdělávání a školské služby ve shodě s údaji uvedenými v zápisu do rejstříku škol a školských zařízení. Při vzdělávání žáků vychází z předepsaných dokumentů.

Škola informuje o své vzdělávací nabídce způsobem dostupným pro všechny zájemce a při přijímání ke vzdělávání postupuje podle platných zákonných ustanovení. Identifikuje a eviduje žáky se SVP. Všem těmto žákům věnuje cílenou a intenzivní péči. Pedagogové sledují žáky s rizikem neúspěšnosti a přijímají opatření k jeho řešení. Nižší počty žáků ve třídách jsou pro tyto žáky příznivé.

Systém preventivní strategie je zaměřený na předcházení rizik sociálně negativních jevů i jejich řešení. Za neúčinnější preventivní strategii je považováno smysluplné trávení volného času žáků, tj. rozvoj jejich zájmové činnosti. Tyto aktivity žáků škola rozvíjí na příkladné úrovni. Výraznou předností školy je úspěšná činnost dětských pěveckých sborů, zejména sboru Mezissimo. V oblasti BOZ žáků byla shledána výše uvedená rizika.

ŠVP ZV je vypracován v souladu se zásadami RVP ZV a ŠVP ŠD v souladu se školským zákonem. Vytýčené výchovně vzdělávací strategie umožňují naplňovat klíčové kompetence žáků.

Pedagogičtí pracovníci respektovali ve výuce osobnosti žáků. Vedli ji odborně správně, navazovali na již získané vědomosti a dovednosti žáků, kladli důraz na mezipředmětové souvislosti. Málo zařazovali kooperaci žáků ve skupinách či dvojicích, jen ojedinele měli žáci příležitost k evaluaci vlastní práce nebo hodnocení spolužáků. Žáci jsou na obou stupních systematicky vedeni k mimoškolní četbě. Na dobré až velmi dobré úrovni byly rozvíjeny sledované funkční gramotnosti žáků.

Škola sleduje výsledky vzdělávání žáků interním zjišťováním, přehledy zveřejňuje ve výročních zprávách a vlastním hodnocení školy. Využívala i externí hodnocení. Organizace vzdělávání je přizpůsobena počtu dojíždějících žáků.

Plánování, řízení procesu vzdělávání a systém DVPP jsou funkční a účelně podporují naplňování stanovených vzdělávacích cílů školy. Ředitelka školy neabsolvovala studium pro ředitele škol a školských zařízení. Díky dlouholetým zkušenostem však plní všechny povinnosti vyplývající z její funkce. Personální podmínky vykazují určitá rizika. Klima je pro žáky i zaměstnance školy příznivé.

Dobrá spolupráce především se zřizovatelem, SRPŠ a dalšími partnery školy velmi pozitivně podporuje její výchovně vzdělávací činnost a plnění jejích strategických cílů.

Materiální podmínky umožňují realizovat stanovené vzdělávací cíle školy, v prostorové oblasti jsou velmi dobré, v ostatních oblastech průměrné. Probíhající obnova a doplňování učebních pomůcek a fondu učebnic postupně zlepšují podmínky vzdělávání.

Finanční prostředky státního rozpočtu škola využívá efektivně v souladu s účely, na které byly přiděleny. Získáváním dalších zdrojů, provozováním doplňkové činnosti a úspornými opatřeními v oblasti provozních nákladů ředitelka školy vytváří optimální podmínky pro rozvoj osobností žáků a pro realizaci vzdělávacích programů.

Nastavené systémy hodnocení, poradenství i přenosu informací jsou funkční, v oblasti finanční řídicí kontroly byl shledán nedostatek.

Česká školní inspekce v souladu s ustanovením § 175 odst. 4 školského zákona ve lhůtě do 15. dubna 2011 požaduje zaslání oznámení o přijetí opatření k odstranění zjištěných nedostatků:

- *chybějící vzdělání ředitelky školy zaměřené na řízení školství*
- *odstranění formálních nedostatků v oblasti provádění finanční řídicí kontroly tak, aby finanční řídicí kontrola byla v souladu s právním předpisem*
- *odstranění bezpečnostních rizik zjištěných při inspekci*

Česká školní inspekce v souladu s ustanovením § 11 písm. f) zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů, ve lhůtě do 31. srpna 2011 požaduje podání písemné zprávy o odstranění zjištěných nedostatků.

- *odstranění formálních nedostatků v oblasti provádění finanční řídicí kontroly*
- *odstranění bezpečnostních rizik zjištěných při inspekci*

Obě zprávy zašlete na adresu: Česká školní inspekce, Wonkova 1142, 500 02 Hradec Králové.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do čtrnácti dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Wonkova 1142, 500 02 Hradec Králové.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu deseti let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Královéhradeckém inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Hradci Králové dne 24. února 2011

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Svatava Fejglová, vrchní školní inspektorka

S. Fejglová, v. r.

Mgr. Martin Fiala, školní inspektor

M. Fiala, v. r.

Mgr. Ladislav Kosa, školní inspektor

L. Kosa, v. r.

Bc. Ilona Oškrobaná, kontrolní pracovnice

I. Oškrobaná, v. r.

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Hradci Králové dne 24. února 2011

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Irena Vilikovská, ředitelka školy

Mgr. I. Vilikovská, v. r.

Připomínky ředitele školy

D. m. rok

Připomínky nebyly podány.